

Nové muzejno-
pedagogické
programy v
expozíciach
Mestského múzea
v Senci

2024

Mestské múzeum v Senci
Námestie 1. mája 2
Senec 903 01
Tel.: 02/202 055 01
Email: senecmuzeum@gmail.com
Web: <http://msks-senec.sk/muzeum/>

Od februára 2024 oživuje Mestské múzeum v Senci svoje stále expozície novými tematickými, múzejno-pedagogickými programami. Stretnutia so škôlkarmi a školákmi vedú odborníci, biologička, archeologička a historik. Väčšina z programov je dostupná v slovenskom a aj v maďarskom jazyku. Najmenšie deti sa môžu tešiť na prírodovednú expozíciu múzea s dvomi programami na výber.

„Viacnohí kamaráti“

Vzdelávací program vedie deti k pozorovaniu a porovnávaniu živočíchov

podľa vonkajších znakov ich tela, podľa rôznych spôsobov pohybu, rozmanitých stratégií získavania potravy, rôznych podmienok, v ktorých žijú. Je zaujímavou učebnou pomôckou pre pedagógov napriek tomu, že sa zaoberá len istou časťou živočíšnej ríše – článkonožcami. Osobitný zreteľ je kladený na ich význam v prírode, životnom prostredí či v priamej interakcie s človekom. Teoretická časť prebieha hrou, nenáročnou formou, primeranou veku detí v Mestskom múzeu v Senci. Praktická časť je sústredená na dôverne známe prostredie pre deti a tým je školský dvor.

„Príbeh seneckého mamuta“ Ide o vzdelávací program, kde sa deti hrajou,

zábavnou formou oboznámia s asi najznámejším živočíchom poslednej doby ľadovej mamutom srstnatým (*Mammuthus primigenius*). Deti prichádzajú do „pravekej škôlky“ ako „deti lovcov mamutov“ kde získajú informácie o tomto živočíchovi a jeho období. Dozvedia sa, ako mamut vyzeral, akým spôsobom žil a prečo vyhynul. Na utvrdenie získaných poznatkov si pripravia aj vlastného papierového mamuta. A keďže Senec je známy svojím nálezom kostry mamuta srstnatého, ktorej časť je aj v expozícii múzea, dozvedia sa príbeh tohto zaujímavého prehistorického zvieratá.

Vyššie uvedené programy sú určené pre 5-7 ročné deti v počte max. 25 (lepšie 20), časový rozsah: cca. 50 minút.

Múzejno-pedagogické programy sme v archeologických a historických okruhoch vypracovali ako nadstavbu k stálej expozícii múzea, sprístupnenej na jeseň 2022 pod názvom „Od hliny k fotografii“. Každé významnejšie obdobie môžu záujemcovia spoznať pomocou tu vystavených exponátov a prezentovanými nálezovými a inými rekonštrukciami. Jednotlivé besedy sa začínajú krátkym úvodom k danej téme. Zopakujeme si to, čo sme sa už

naučili, zároveň si rozšírime vedomosti o ďalšie zaujímavosti. V expozícii sa následne pomocou interaktívnych úloh bližšie zoznámime s danou témou a jej regionálnymi aspektmi. Jednotlivé programy odporúčame primárne základným školám, no môžu byť zaujímavým doplnkom pre všetky vekové kategórie, vrátane stredoškolákov. Pomôžu osviežiť, či dokonca doplniť si už to naučené a aktívne stráviť čas v múzeu.

Dĺžka jednotlivých programov je približne 80 minút. Odporúčame ich pre skupiny okolo 20 osôb.

"Začnime od začiatku" Cieľom lekcie je priviesť študentov späť do najstaršieho obdobia ľudskej histórie. Deti sa v krátkosti zoznámia aj s archeológiou ako takou, následne sa budeme zaoberať niektorými fázami obdobia neolitu. Interaktívnym spôsobom rozlúštíme, čo sa môžeme na základe archeologických nálezov danej doby dozvedieť o ľuďoch a o živote v neolite – presnejšie o kultúrach skupín, ktoré v tom čase žili.

"Po objavení sa kovov" V rámci lekcie hovoríme o mladších etapách praveku, dobe bronzovej a železnej. Vo všeobecnom úvode sa spoločne pozrieme na to, aké máme vedomosti o daných epochách a pridáme niekoľko archeologických informácií navyše. Tiež sa pokúsime správne umiestniť veci, ktoré sú nám známe, alebo sme ich videli, no nevieme ich presne zaradiť do dimenzie času. Úlohy rozdane priamo v expozícii pomôžu

žiakom lepšie spoznať informatívnu hodnotu exponátov, zároveň si hravou formou zopakujú vedomosti získané v úvodnej časti.

„Odevy dávnych vekov“ Ako už názov napovedá, vzdelávací program spracúva na vybraných príkladoch odevné zvyklosti starších vekov. Keďže rozsah témy ďaleko presahuje časový rámec jedného programu, po všeobecnom úvode sa venuje iba obdobiám, ktoré sú podporené aj samotnou expozíciou. Hlavným cieľom je, aby študenti spoznali rekonštrukcie odevov umiestnených v nej. Ich pomocou si priblížia odevné zvyklosti Slovanov a Starých Maďarov, ako aj spoločenské pomery daných dôb, ktoré determinovali aj odevné zvyky jednotlivých regiónov.

„Naše pamiatky a historické osobnosti“

Hodina je vypracovaná pre 3. ročník základných škôl. Jednotlivé okruhy prezentuje na miestnych príkladoch. Zistíme, aký je rozdiel medzi miestnymi pamätihodnosťami a kultúrnymi pamiatkami. Z našich historických osobností ožívajú v Senci narodený kazateľ a prekladateľ žalmov Albert Szenci Molnár (1574–1634) a hudobný skladateľ Johann Nepomuk Hummel (1778–1837), ktorý tu vyrastal.

„Úvod do historických prameňov“

V rámci interaktívnej besedy využívame názorné ukážky zo zbierkového fondu múzea. Uvádzame príklady hmotných, obrazových a písomných prameňov.

Posledný okruh rozoberáme podrobnejšie. Pomocou konkrétnych zbierkových predmetov spoznávame stredoveké a ranonovoveké listiny, úradné a osobné dokumenty z 19. a 20. storočia, pričom zdôrazňujeme ich pramennú, výpovednú hodnotu. Na konci stretnutia žiaci vyhľadávajú v expozícii ďalšie príklady. Vzdelávací program odporúčame pre 5. ročník základných škôl.

„Senec – jedno z dejísk osvietených inovácií“

Program zavedie svojich účastníkov do sveta reforiem panovníčky Márie Terézie (1740–1780). Zaoberáme sa predovšetkým ich miestnymi a regionálnymi aspektmi. Porozprávame sa o prvej modernej väzenskej inštitúcii v Uhorsku, o prvom uhorskom kráľovskom sirotinci založenom v blízkom Tomášikove, ktorý sa neskôr presídlil so Senca. Podrobnejšie sa venujeme významu seneckej vysokej školy ekonomických a tzv. kamerálnych vied, známej ako Collegium Oeconomicum. Úvodnú prednášku spestruje obsahová analýza zakladacej listiny tohto kolégia. Následne si účastníci programu pozrú v múzejnom kine krátky dokumentárny film nakrútený v danej téme.

Na múzejno-pedagogické programy sa treba hlásiť včas a vopred. Pedagógovia nájdu kontaktné údaje na stránke múzea.